

ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 1971
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΛΓΕΒΡΑ
(ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ)
Παρασκευή 3 Σεπτεμβρίου 1971

Ζήτημα 1^ο

Διμελής σχέση σε ένα σύνολο A λέγεται μια σχέση μεταξύ δύο στοιχείων του συνόλου A και είναι υποσύνολο του καρτεσιανού γινομένου

$$A \times A = A^2 = \{(x, y) \mid x \in A \text{ και } y \in A\}.$$

Παράδειγμα : Η σχέση καθετότητας δύο ευθειών $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ του επιπέδου που συμβολίζεται με $\varepsilon_1 \perp \varepsilon_2$.

Διμελής σχέση του συνόλου A σε ένα σύνολο B λέγεται μια σχέση μεταξύ ενός στοιχείου του συνόλου A με ένα στοιχείο του συνόλου B και είναι υποσύνολο του καρτεσιανού γινομένου $A \times B = \{(x, y) \mid x \in A \text{ και } y \in B\}$.

Παράδειγμα : "y είναι το νησί των Κυκλάδων που παραθέρισε ο μαθητής x" είναι μια διμελής σχέση του συνόλου $A = \{x \mid x \text{ μαθητής του σχολείου A}\}$ στο σύνολο $B = \{y \mid y \text{ νησί των Κυκλάδων}\}$

Συνάρτηση λέγεται μια απεικόνιση του μη κενού συνόλου A στο σύνολο B, έτσι ώστε κάθε στοιχείο του συνόλου A να έχει σαν εικόνα ένα και μόνο στοιχείο του συνόλου B.

Παράδειγμα : $A = \{x \mid x \text{ άρτιος φυσικός αριθμός}\}$, $B = \{y \mid y \text{ φυσικός αριθμός}\}$

Η απεικόνιση $y = \frac{1}{2}x$ είναι μια συνάρτηση, όπου κάθε φυσικός αριθμός y είναι η εικόνα ενός άρτιου αριθμού x, με $x = 2y$.

Ισοδυναμία λέγεται μια διμελής σχέση σε ένα σύνολο A, αν η σχέση είναι ανακλαστική, συμμετρική και μεταβατική.

Παράδειγμα : Αν $A = \{x \mid x \text{ τυχαίο τρίγωνο}\}$ τότε η σχέση ομοιότητας (\approx) δύο τριγώνων είναι σχέση ισοδυναμίας, διότι ισχύουν:

1. $x \approx x$ (ανακλαστική ιδιότητα)
2. Αν $x \approx y$, τότε $y \approx x$ (συμμετρική ιδιότητα)
3. Αν $x \approx y$ και $y \approx z$, τότε $x \approx z$ (μεταβατική ιδιότητα)

Ζήτημα 2°

Τα σημεία A_1, A_2, \dots, A_v ορίζονται από τις ρίζες της εξίσωσης $z^v - 1 = 0$

οι οποίες είναι οι $\rho_k = \text{συν} \frac{2(k-1)\pi}{v} + i \cdot \eta\mu \frac{2(k-1)\pi}{v}$, $k = 1, 2, \dots, v$

Για $k = 1$ είναι $\rho_1 = 1$ και $A_1 (1, 0)$

$$(A_1 A_k) = \left| \vec{A_1 A_k} \right| = |1 - \rho_k|, k = 2, 3, \dots, v$$

Είναι $z^v - 1 = (z - \rho_1) \cdot (z - \rho_2) \cdot (z - \rho_3) \cdot \dots \cdot (z - \rho_v) \Leftrightarrow$

$z^v - 1 = (z - 1) \cdot (z - \rho_2) \cdot (z - \rho_3) \cdot \dots \cdot (z - \rho_v) \Leftrightarrow$

$$\frac{z^v - 1}{z - 1} = (z - \rho_2) \cdot (z - \rho_3) \cdot \dots \cdot (z - \rho_v) \Leftrightarrow$$

$$z^{v-1} + z^{v-2} + \dots + z + 1 = (z - \rho_2) \cdot (z - \rho_3) \cdot \dots \cdot (z - \rho_v) \stackrel{z=1}{\Rightarrow}$$

$$v = (1 - \rho_2) \cdot (1 - \rho_3) \cdot \dots \cdot (1 - \rho_v) \quad (1)$$

$$\begin{aligned} \text{Άρα } (A_1 A_2) \cdot (A_1 A_3) \cdot \dots \cdot (A_1 A_v) &= |1 - \rho_1| \cdot |1 - \rho_2| \cdot \dots \cdot |1 - \rho_v| \\ &= |(1 - \rho_2) \cdot (1 - \rho_3) \cdot \dots \cdot (1 - \rho_v)| \\ &\stackrel{(1)}{=} |v| \\ &= v \end{aligned}$$

Ζήτημα 3°

$$\alpha) \alpha_v = \alpha \cdot x^v + \beta \cdot y^v \quad (1)$$

$$(1) \Rightarrow \alpha_{v+1} = \alpha \cdot x^{v+1} + \beta \cdot y^{v+1} \quad (2)$$

$$(1) \Rightarrow \alpha_{v+2} = \alpha \cdot x^{v+2} + \beta \cdot y^{v+2} \quad (3)$$

$$\alpha_v \cdot \alpha_{v+2} = \alpha_{v+1}^2 + 8 \stackrel{(1), (2)}{\Leftrightarrow} (\alpha x^v + \beta y^v) \cdot (\alpha x^{v+2} + \beta y^{v+2}) = (\alpha x^{v+1} + \beta y^{v+1})^2 + 8 \Leftrightarrow$$

$$\cancel{\alpha^2 x^{2v+2}} + \alpha\beta x^v y^{v+2} + \alpha\beta x^{v+2} y^v + \cancel{\beta^2 y^{2v+2}} = \cancel{\alpha^2 x^{2v+2}} + 2\alpha\beta x^{v+1} y^{v+1} + \cancel{\beta^2 y^{2v+2}} + 8 \Leftrightarrow$$

$$\alpha\beta x^v y^{v+2} - 2\alpha\beta x^{v+1} y^{v+1} + \alpha\beta x^{v+2} y^v = 8 \Leftrightarrow$$

$$\alpha\beta x^v y^v \cdot (y^2 - 2xy + x^2) = 8 \Leftrightarrow$$

$$\alpha\beta x^v y^v \cdot (x - y)^2 = 8 \quad \text{που ισχύει για κάθε } v \in \mathbb{N}^*$$

$$\text{άρα } x \cdot y = 1 \quad (4) \text{ και } \alpha\beta \cdot (x - y)^2 = 8 \quad (5)$$

$$\begin{cases} \alpha_1 = \alpha x + \beta y \\ \alpha_2 = \alpha x^2 + \beta y^2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha x + \beta y = 1 \\ \alpha x^2 + \beta y^2 = 3 \end{cases}$$

$$D = \begin{vmatrix} x & y \\ x^2 & y^2 \end{vmatrix} = xy^2 - x^2y = xy \cdot (y - x)$$

$$D_\alpha = \begin{vmatrix} 1 & y \\ 3 & y^2 \end{vmatrix} = y^2 - 3y = y \cdot (y - 3)$$

$$D_\beta = \begin{vmatrix} x & 1 \\ x^2 & 3 \end{vmatrix} = 3xy - x^2 = x \cdot (3 - x)$$

$$\alpha = \frac{D_\alpha}{D} = \frac{y \cdot (y - 3)}{xy \cdot (y - x)} = \frac{y - 3}{x \cdot (y - x)} \quad (6)$$

$$\beta = \frac{D_\beta}{D} = \frac{x \cdot (3 - x)}{xy \cdot (y - x)} = \frac{3 - x}{y \cdot (y - x)} \quad (7)$$

$$(6), (7) \stackrel{(\cdot)}{\Rightarrow} \alpha \cdot \beta = \frac{y - 3}{x \cdot (y - x)} \cdot \frac{3 - x}{y \cdot (y - x)} \Leftrightarrow \alpha \cdot \beta = \frac{(y - 3) \cdot (3 - x)}{xy \cdot (y - x)^2} \Leftrightarrow$$

$$\alpha \cdot \beta \cdot (y - x)^2 = \frac{(y - 3) \cdot (3 - x)}{xy} \stackrel{(4)}{\Leftrightarrow} \stackrel{(5)}{8} = (y - 3) \cdot (3 - x) \Leftrightarrow$$

$$8 = 3y - xy - 9 + 3x \stackrel{(4)}{\Leftrightarrow} 3x + 3y = 18 \Leftrightarrow x + y = 6 \quad (8)$$

Από τις σχέσεις (4) και (8) προκύπτει ότι τα x, y είναι ρίζες της εξίσωσης $\omega^2 - 6\omega + 1 = 0$, δηλαδή οι $3 \pm 2\sqrt{2}$ ή $(1 \pm \sqrt{2})^2$

Άρα $x = 3 \pm 2\sqrt{2} = (1 \pm \sqrt{2})^2$ και $y = 3 \mp 2\sqrt{2} = (1 \mp \sqrt{2})^2$.

$$(6) \Rightarrow \alpha = \frac{y - 3}{xy - x^2} \stackrel{(4)}{=} \frac{y - 3xy}{x^2 - 6x + 1} = \frac{y \cdot (1 - 3x)}{2 \cdot (1 - 3x)} = \frac{y}{2} \quad (9)$$

$$(7) \Rightarrow \beta = \frac{3 - x}{y^2 - xy} \stackrel{(4)}{=} \frac{3xy - x}{6y - 1 - 1} = \frac{x \cdot (3y - 1)}{2 \cdot (3y - 1)} = \frac{x}{2} \quad (10)$$

$$\text{Επομένως } \alpha_v = \alpha \cdot x^v + \beta \cdot y^v \stackrel{(9)}{\Leftrightarrow} \stackrel{(10)}{\alpha_v} = \frac{y}{2} \cdot x^v + \frac{x}{2} \cdot y^v \Leftrightarrow$$

$$\alpha_v = \frac{xy}{2} \cdot (x^{v-1} + y^{v-1}) \stackrel{(4)}{\Leftrightarrow} \alpha_v = \frac{1}{2} \cdot (x^{v-1} + y^{v-1}) \Leftrightarrow$$

$$\alpha_v = \frac{1}{2} \cdot [(3 + 2\sqrt{2})^{v-1} + (3 - 2\sqrt{2})^{v-1}]$$

ή

$$\alpha_v = \frac{1}{2} \cdot [(1 + \sqrt{2})^{2v-2} + (1 - \sqrt{2})^{2v-2}]$$

$$\beta) \text{ Είναι } \alpha_v = \frac{1}{2} \cdot [(1 + \sqrt{2})^{2v-2} + (1 - \sqrt{2})^{2v-2}]$$

$$\begin{aligned} \alpha_v + (-1)^v &= \frac{1}{2} \cdot [(1 + \sqrt{2})^{2v-2} + (1 - \sqrt{2})^{2v-2}] + (-1)^v \\ &= \frac{(1 + \sqrt{2})^{2v-2} + (1 - \sqrt{2})^{2v-2} + 2 \cdot (-1)^v}{2} \\ &= \frac{[(1 + \sqrt{2})^{v-1}]^2 + [(1 - \sqrt{2})^{v-1}]^2 + 2 \cdot (-1)^v}{2} \\ &= \frac{[(1 + \sqrt{2})^{v-1}]^2 + [(1 - \sqrt{2})^{v-1}]^2 - 2 \cdot (1 + \sqrt{2})^{v-1} \cdot (1 - \sqrt{2})^{v-1}}{2} \\ &= \left[\frac{(1 + \sqrt{2})^{v-1} - (1 - \sqrt{2})^{v-1}}{\sqrt{2}} \right]^2 \end{aligned}$$

Θα δείξουμε ότι $\beta_v = \frac{(1 + \sqrt{2})^{v-1} - (1 - \sqrt{2})^{v-1}}{\sqrt{2}} \in \mathbb{N}$, για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$

Για $v = 1$: $\beta_1 = 0 \in \mathbb{N}$

$$\text{Για } v = 2 : \beta_2 = \frac{(1 + \sqrt{2}) - (1 - \sqrt{2})}{\sqrt{2}} = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = 2 \in \mathbb{N}$$

Υποθέτουμε ότι ισχύει για $v = k - 1$ και $v = k$, δηλαδή $\beta_{k-1}, \beta_k \in \mathbb{N}$

Θα δείξουμε ότι ισχύει για $v = k + 1$, δηλαδή $\beta_{k+1} \in \mathbb{N}$

$$\begin{aligned} \beta_{v+1} &= \frac{(1 + \sqrt{2})^k - (1 - \sqrt{2})^k}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{(1 + \sqrt{2})^2 \cdot (1 + \sqrt{2})^{k-2} - (1 - \sqrt{2})^2 \cdot (1 - \sqrt{2})^{k-2}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{(3 + 2\sqrt{2}) \cdot (1 + \sqrt{2})^{k-2} - (3 - 2\sqrt{2}) \cdot (1 - \sqrt{2})^{k-2}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{[1 + 2(1 + \sqrt{2})] \cdot (1 + \sqrt{2})^{k-2} - [1 + 2(1 - \sqrt{2})] \cdot (1 - \sqrt{2})^{k-2}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{(1 + \sqrt{2})^{k-2} + 2 \cdot (1 + \sqrt{2})^{k-1} - (1 - \sqrt{2})^{k-2} - 2 \cdot (1 - \sqrt{2})^{k-1}}{\sqrt{2}} \\ &= \frac{(1 + \sqrt{2})^{k-2} - (1 - \sqrt{2})^{k-2}}{\sqrt{2}} + 2 \cdot \frac{(1 + \sqrt{2})^{k-1} - (1 - \sqrt{2})^{k-1}}{\sqrt{2}} \\ &= \beta_{k-1} + 2\beta_k \in \mathbb{N} \end{aligned}$$

Άρα $\beta_v \in \mathbb{N}$, για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$.

Επομένως ο αριθμός $\alpha_v + (-1)^v$ είναι τετράγωνο φυσικού αριθμού.